

Fedtvævsbehandling af perianale fistler ved Crohn's sygdom: Fedtvævs cellulære sammensætnings betydning for behandlingsresponsen

Op mod 25% af patienterne med Crohn's Sygdom udvikler i løbet af deres sygdomsforløb såkaldte fistler. Fistler er små gangsystemer fra tarmens indre til huden omkring endetarmsåbningen. Fistlerne er voldsomt generende, da de flyder med betændelse, giver smerter, kan føre til bylder og giver lugtgener. For den enkelte patient er konsekvenserne ved at have fistler store, da fistlerne i massiv grad begrænser arbejdsevne, sociale aktiviteter og parforhold.

De seneste år har man påvist, at man ofte kan behandle fistler ved at rense dem op kirurgisk og derefter indsprøjte såkaldte stamceller, der er oprenset fra enten patientens eget eller en donors mavfedt. Behandlingen er dog meget bekostelig (450.000 d.kr. per behandling), og er derfor ikke blevet godkendt i Danmark samt flere andre lande.

Ved Aarhus Universitetshospital har vi siden 2015, som et alternativ til behandlingen med stamceller, forsøgsvist behandlet fistler hos patienter med Crohns sygdom med indsprøjtninger af deres eget fedtvæv i vævet omkring fistlen. Fedtvæv vides at have et højt indhold af stamceller. Dette er en væsentlig lettere og billigere teknik end at bruge de førnævnte metoder med oprensede stamceller. Vi har opnået ganske fine resultater med teknikken. Således opnåede 57% af de behandlede patienter fuldstændig heling af deres fistel på 1-3 behandlinger, og yderligere 25% oplevede væsentlig bedring i deres symptomer. Der var ingen alvorlige bivirkninger til behandlingen. Vi er nu ved at bekræfte de lovende resultater i et stort placebokontrolleret studie med 140 CS-patienter, der er påbegyndt sommeren 2019.

Projektet, som Colitis-Crohn-foreningen har bevilget støtte til, har til formål at afklare hvilke celletyper i fedtvævet, der har betydning for behandlingsresponsen. Dette belyses ved at undersøge det overskydende fedtvæv fra de patienter der modtager en fedtvævsbehandling. I laboratoriet oprenses de forskellige celletyper, der er i fedtvævet. Vi kan så efterfølgende undersøge de enkelte celletypers egenskaber med en række forskellige laboratorieundersøgelser (celleskanning, evne til celledeling, evne til vævsheling etc.). Projektet kommer til, at give vigtig viden om de enkelte celletypers betydning for effekten af fedtvævsbehandling af fistler. Denne viden er en vigtig forudsætning for, at vi i fremtiden kan forbedre behandlingseffekten, og forhåbentlig vil kunne tilbyde behandlingen til endnu flere patienter.